

Årsplan

2022 - 2023

Gråtenmoen barnehage

Barnehagens årsplan

Barnehagens årsplan bygger på nasjonale og lokale føringer, som *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver* og *Strategisk plan for Oppvekst 2013-2023*. Den er et arbeidsdokument for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Innholdet tilpasses den enkelte barnegruppe og prosessene dokumenteres og vurderes.

Barnehagen skal bidra til en god barndom og legge et grunnlag for barnas videre utvikling og læring. Som pedagogisk virksomhet inngår barnehagen i et helhetlig utdanningsløp. Barnehagen er barnas første arena i det offentlige rom, her skal de delta og medvirke i et demokratisk felleskap.

Innholdet i barnehagen skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. Barna skal leke og få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang i barnehagehverdagen. Høy kvalitet på barnehagens omsorgs- og læringsmiljø krever at personale ser arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk i sammenheng. På den måten forvaltes det helhetlige læringssynet som skal ligge til grunn i barnehagen, til beste for barnas allsidige utvikling.

Barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Barna skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. For å oppnå dette tilrettelegger personalet for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av det fysiske miljøet i barnehagen. Progresjon gjenspeiles også i hvordan personalet møter det enkelte barn.

Innholdet i årsplanen inngår i barnehagens bidrag i arbeidet som retter seg mot hovedmålet for kommunalområdet Oppvekst:

H O V E D M Å L

90% av alle ungdommer i Skien har fullført videregående skole innen rettighetstid

---

Gråtenmoen barnehage

Gråtenmoen barnehage er en kommunal barnehage som åpnet i 1981 og ble påbygd i 2005. Vi er totalt 60 barn og 13 årsverk i barnehagen. Lærlinger, studenter, praksisplasser og andre møter man også.

I barnehageåret 2022/2023 har vi følgende organisering:

Maurtua: 9 barn født i 2021.

Trollstua: 15 barn, hvorav 9 er født i 2020 og 6 er født i 2019.

Bjørnehiet: 18 barn, hvorav 9 er født i 2019 og 9 er født i 2018.

Furustubben: 18 barn, hvorav 4 er født i 2018 og 14 er født i 2017.

Barnehagen ligger i et boligområde på Gråtenmoen/Kjørbekk, omkranset av et lite skogholt. Vi tilbyr et variert uteområde, der barns lek og utforskning står sentralt. Barnehagens rom har ulike tema, eksempelvis formingsrom, et lite bibliotek og et pute/konstruksjonsrom.

Vi bruker nærområdet aktivt når barnehagen er på tur. På våre faste turdager går vi på tur til Kjørbekkhøgda skole, Skien fritidspark eller besøk til nærmiljøets dyrebutikk.

Barna er vår viktigste ressurs. Vi har et stort mangfold i vår barnegruppe, der ulike kulturer, religioner og livssyn er representert. Vi er opptatt av at mangfoldet vårt er en styrke, som er preget av gjensidig respekt og anerkjennelse.

Vårt verdisyn:

- Vi ser på barnehagen som en utdanningsarena, der barnets utdanning skal handle om både subjektivering, sosialisering og kvalifisering.
- Vi ser barndommen som en livsfase med egenverdi på lik linje med andre faser i menneskets livsløp.
- Vi ser barnet som et subjekt som har ressurser og kompetanse til å medvirke i sin egen barnehagehverdag.
- Vi setter fokus på lek, læring, omsorg og danning som grunnleggende og sentrale prosesser i barns liv.

Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. I barnehagen skal barna gis mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. Personalet skal arbeid for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. Det skal aktivt tilrettelegges for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet, og mellom barna.

Eksempler på tiltak som beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Vi praktiserer bruk av primærkontakter ved oppstart og overgang til annen avdeling
- Vi tilrettelegger dagsrytmen etter barnas ulike omsorgsbehov
- Vi anerkjenner, bekrefter og setter ord på barnas egne omsorgshandlinger

Lek

Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Personalet skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Eksempler på tiltak som beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Vi tenker at barna eier leken og at vi tilrettelegger for og støtter opp om barnas lekende samspill
- Vi er støttende i lek i den forstand at vi er aktive der vi er ønsket eller der vi antar at vi trengs.
- Vi tilbyr utforskende, skapende og inspirerende lekemiljøer ute og inne, blant annet ved å organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. De skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Gjennom slike prosesser skal barna få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser.

Eksempler på tiltak som beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Vi ser læring som utforskning. Personalet er med på å fordype seg i barns ulike initiativer.
- Vi tar barns initiativ og innspill på alvor, og er åpne for barnas egne handlingskrefter i ulike læringsprosesser
- Vi tilrettelegger for varierte, allsidige og kreative læringsmiljøer. Fysisk læringsmiljø, barnas bidrag, voksnes kunnskap og holdninger skal være sentrale elementer.

Danning

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. Personalet skal formidle og praktisere barnehagens verdigrunnlag i alle deler av det pedagogiske arbeidet. I disse prosessene skal demokrati, medvirkning og likestilling fremmes.

Eksempler på tiltak som beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Vi ser barnehagen som en demokratisk arena der alle, både barn og voksne, har en stemme.
- Vi bruker hverdagsaktivitetene, som eksempelvis måltid og bleieskift, til å utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler.
- Vi planlegger og tilrettelegger slik at mangfold og ulikhet kan åpne opp for opplevelser, utforskning og læring og slik synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet.
- Barna skal oppleve og erfare at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på, og at det å elske er en menneskerett. Dette er grunnleggende verdier vi har en gjennomgående fokus på, og i forbindelse med Pridemarkeringen i juni vil det også få et spesielt fokus i barnehagens innhold og arbeidsmåter.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Et inkluderende barnehagemiljø skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd. Personalet skal forebygge krenkelser og mobbing og bidra til utvikling av barnas sosiale kompetanse og evne til selvregulering. Det skal tilrettelegges for vennskap, fellesskap og mangfold.

Eksempler på tiltak som beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Vi skal forebygge mobbing og krenkelser, ved å være gode rollemodeller og ved å ha kontinuerlig oppmerksomhet omkring slike problemstillinger.
- Barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen.
- Vi setter fokus på verdien av fysisk aktivitet, hvile og sunne matvaner.
- Personalet skal ha kunnskap om og ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages.
- Barnehagen er en trafiksikker barnehage. Vi har egen plan for trafiksikkerhet i barnehagen.
- Barnehagen jobber med «Stine Sofie Barnehagepakke», som er et opplæringsprogram som skal gjøre barnehageansatte bedre rustet til å avdekke vold og overgrep mot barn så tidlig som mulig.

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Personalet skal sørge for at alle barn får erfare å ha innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Eksempler på tiltak som beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Barn og voksne lytter til hverandre og tar hverandre på alvor.
- Vi bruker dialoger som gjennomgående pedagogisk prinsipp.
- Barns kreative innspill og initiativ verdsettes og tas på alvor.

Bærekraftig utvikling

Bærekraftig utvikling handler om at vi som lever i dag, får dekket våre grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. I barnehagekontekst handler det om å tenke og handle lokalt forankret i nasjonale og globale perspektiver og mål. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden, og at det vi gjør hver dag i vårt nærmiljø er viktig i større sammenhenger. Innsikt gir utsikt.

Eksempler på tiltak som beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Vi bruker naturen som læringsmiljø og gir barna erfaringer med miljøvern omsatt i praktiske handlinger, eksempelvis søppelplukking og kildesortering.
- Vi synliggjør sammenhenger i naturen og skaper mulighetsrom for utforskning av økologiske prosesser, eksempelvis «fra jord til bord».
- Vi fremmer verdier som bygger på delings – og gjenbrukskultur.

Kommunikasjon og språk

Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Eksempler på tiltak som beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Vi bruker ulike språklige uttrykk aktivt, i alle situasjoner, gjennom hele dagen.
- Vi setter fokus på spesifikk språklig praksis, som eksempelvis språkløyper, tiltak for flerspråklige barn og tiltak for barn med spesifikke språkvansker.
- Vi tilbyr barna gode og varierte leseopplevelser.
- Lek med språket er et sentralt aspekt ved barnehumoren, og humoristisk språklek skal få gode vilkår i Gråtenmoen barnehage.
- Vi møter hverandre med anerkjennende holdninger og jobber for at all kommunikasjon i barnehagen skal være anerkjennende (barn-barn, barn-foreldre, barn-ansatte, ansatte-foreldre og ansatte-ansatte).

Fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barna skal utvikle kunnskap og ferdigheter innenfor alle fagområdene gjennom undring, utforsking, og skapende aktiviteter.

Eksempler på tiltak som beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Vi bruker fagområdene til å tilby barna et allsidig leke- og læringsmiljø.
- Vi planlegger og tilrettelegger slik at alle barna uansett evner og utviklingsnivå har samme mulighetene til å oppdage, utforske og lære om fagområdene som er beskrevet i rammeplanen.
- Vi planlegger slik at fagområdene sees i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå.

Eksempler på tiltak som beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- **Daglig kontakt** – dialog med foreldre og foresatte ved levering og henting.
- **Primærkontakter** - (Primær betyr «den første» det vil si at dette er den første kontakten barnet og foreldrene har med barnehagen). Primærkontakten har et tett samarbeid med de foresatte til barnet som er «deres» primærbarn. Spesielt gjelder dette i oppstartsfasen.
- **Foreldresamtaler** – Samtalen er en fortrolig samtale mellom foreldrene og barnehagepersonalet. I denne samtalen tas det opp aktuelle temaer vedrørende barnet.
- **Foreldremøter** – Målet med foreldremøtene er å skape en god dialog mellom barnehagen og foreldrene.
- **Foreldrerådet** består av foresatte til alle barna. Her fremmes felles interesser.
- **Foreldrenes arbeidsutvalg** – best år av to foreldrerepresentanter fra hver avdeling.
- **SU** – Samarbeidsutvalg – Skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Utvalget består av foresatte og ansatte i barnehagen. Barnehageeier kan også delta etter eget ønske.
- **MyKid** - Dette er et nettbasert kommunikasjonsmiddel som vi bruker til å formidle og motta informasjon fra foreldre om ting som angår barnet. Som f.eks. registrering av fremmøte, meldinger til og fra hjemmet, informasjonstavle om viktige datoer som kommer opp, planer og annen viktig informasjon

Overganger

Barnehage og hjem skal samarbeide slik at barn får gode erfaringer i ulike overganger. Dette gjelder når barnet begynner i barnehagen. Hvis barn skal bytte avdeling i barnehagen og ved overgang til skole og SFO.

Eksempler på tiltak som beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Vi følger plan for oppstart i ny barnehage, herunder oppstartssamtaler, besøksdag, foreldremøte på våren og plan for tilvenning ved oppstart på høsten.
- Vi følger plan for overgang fra liten til stor avdeling.
- Vi følger oppvekst sin felles plan for overgang fra barnehage til skole.

Årshjul for barnehageåret 2021 – 2022

Dato	Aktivitet/Møte	Merknad
15.08.2022	Planleggingsdag	<i>Barnehage holder stengt</i>
16.08.2022	Planleggingsdag	<i>Barnehage holder stengt</i>
Dato kommer	Dugnad	<i>Egen invitasjon kommer</i>
25.10.2021	FN-dagen(24. oktober)	For barna
Dato kommer	Planleggingsdag	<i>Barnehagen holder stengt</i>
26.12.2021	2. juledag	<i>Barnehagen holder stengt</i>
02.01.2023	Planleggingsdag	<i>Barnehagen holder stengt</i>
06.02.2023	Markering av samefolkets dag	For barna
Dato kommer	Karneval i barnehagen	For barna
I løpet av mars	Barnehagedagen	
05.04.2023	Dagen før skjærtorsdag	Barnehagen stenger kl. 12:00
06.04.2023	Skjærtorsdag	<i>Barnehagen holder stengt</i>
07.04.2023	Langfredag	<i>Barnehagen holder stengt</i>
10.04.2023	2. påskedag	<i>Barnehagen holder stengt</i>
24.04.2023	Markering av Id	For barna
28.04.2023	Planleggingsdag	<i>Barnehagen holder stengt</i>
Dato kommer	Dugnad	<i>Egen invitasjon kommer</i>
16.05.2023	Mai-fest	<i>Tog på ettermiddagen</i>
17.05.2023	Grunnlovsdagen	<i>Barnehagen holder stengt</i>
18.05.2023	Kristi himmelfart	<i>Barnehagen holder stengt</i>
29.05.2023	2. pinsedag	<i>Barnehagen holder stengt</i>
09.06.2023	Planleggingsdag	<i>Barnehagen holder stengt</i>
Juni-måned	Fokus på mangfold og ulikhet	
Dato kommer	Sommerfest i barnehagen	<i>Se egen invitasjon</i>

Nasjonale og lokale ressurser

Udir	Rammeplanen	Barnehageloven	Strategisk plan for Oppvekst
Språkkommunestrategi	Inkluderende barnehagemiljø	Digitale barnehager	Kunst og kultur i opplæringa
Lesesenteret	Læringsmiljøsentert	Mat, helse og fysisk aktivitet	Matematikksentert
Naturfagsenteret	Nynorsksenteret	Skrivesenteret	Minstemme.no
IKT-senteret	Flerkulturell opplæring	Fremmedspråksentert	Statped